REVISTA ÉS UN SUPLEMENT SETMANAL DE **REGIÓ7**

Revista

Regió7

DIRECTOR: MARC MARCÈ I CASAPONSA.
EMPRESA EDITORA: EDICIONS INTERCOMARCALS SA.

Reportatge
Contextos d'art. Museus, un retorn als orígens
6

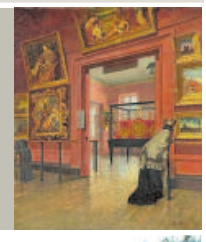

Els camins de la perifèria de Manresa estan els darrers caps de setmana més transitats que mai

Manresa descobreix els seus camins

DELEROSOS DE PASSEJAR PERÒ LIMITATS A NO SORTIR DEL TERME, MOLTS CIUTADANS TREPITGEN UNA CIUTAT DESCONEGUDA

MIREIA ARSO

A tocar de la ciutat i pensades per als més petits de casa. Les deu rutes proposades pel consistori manresà com a primeres caminades per a la canalla quan, ara fa un mes, es va aixecar el confinament, han estat un èxit. L'Anella Verda ha sumat, als 8 itineraris principals, 10 recorreguts de natura circulars. Per a petits però també per a grans. **Text: Susana Paz. Fotos: Mireia Arso i Oscar Bayona**

Boom de caminades

DESCONFINANT L'ENTORN DE CASA

Demostrar que es poden recórrer indrets poc concorreguts, alguns de molt desconeguts, a plena natura i a tocar de la ciutat. I sense saltar-se el confinament. Aquest va ser l'objectiu amb què l'Ajuntament de Manresa va posar en solfa, ara fa un mes, deu rutes de natura circulars pensades per als més petits després de sis setmanes tancats a casa. I han estat un autèntic èxit. «Vam tenir la creença, que s'ha demostrat encertada, que les famílies tenien necessitat de natura. Era, també, una manera de mostrar que Manresa té una Anella Verda envejable», explica Pol Huguet, regidor delegat de Ciutat Verda del consistori manresà i una de les persones que, primer com a cap de l'Agrupament Antoni Gaudí de Manresa, després a nivell particular i ara com a regidor, ha participat des de fa 14 anys en la Comissió Anella Verda en l'elaboració dels itineraris.

Per als més desubicats: l'Anella Verda està formada pels espais que envolten la trama urbana de la ciutat de Manresa, que la relliguen amb les poblacions del Pla de Bages i que, pels seus valors socials, ambientals, paisatgístics i productius agraris, «s'han de protegir, connectar i potenciar», explica Huguet. Una tasca encetada ja fa una dècada i mitja que, des del 2017, ha fet un salt qualitatiu un cop el consistori, remarca Huguet, «va destinar una tècnica específica a l'Anella Verda». Abans, el voluntariat havia posat les bases –amb el biòleg Florenci Vallès, l'historiador Jordi Griera, Ramon Cornet, del Centre Excursionista del Bages, i el mateix Huguet– per poder confeccionar el plànol dels 8 itineraris principals: el Collbaix; la riera de Rajadell; els pous de glaç i la riera de Guardiola; del Cardener al Llobregat; els cingles del Llobregat; el regadiu de Viladordis; el regadiu del Poal; i el Cardener i el Puigberenguer.

És per això que, ara, amb la pandèmia, proposar a la ciutadania deu rutes curtes, amb sortida des de diversos punts de la ciutat, per passejar per espais verds i, inicialment, sense allunyar-se més d'un quilòmetre de casa, va ser «fàcil», remarca Huguet. Molts d'aquests deu itineraris són porcions dels 8 de bàsics pensats per a adults i amb trajectes molt més llargs. I les famílies han rebut amb els braços oberts poder fer-los.

Posem-hi xifres: en un any, les visites al wikiloc de l'Anella Verda (on es mostren tots els itineraris, cliqueu *anellaverdamanresa.cat*) s'han més que quintuplicat: «aquest mes de maig han explotat», remarca Huguet. Si ara fa un any els 8 itineraris de l'Anella Verda rebien 212 visites, aquest 2020 n'han rebut 1.116 i el creixement, que qualifica d'«espectacular», es deu essencialment als itineraris circulars per a la canalla. En aquest reportatge en trobaran sis dels deu que recorren alguns dels punts més emblemàtics de Manresa, com el parc de Puigterrà, la Sèquia, la torre Santa Caterina, però, també, d'altres menys coneguts, com els ramals de la Sèquia de la Talaia o el Pou de Llum de la Balconada . Ara, que ja es poden recórrer sense necessitat de perimetrar sortides i després d'un mes de posar-los en marxa, la ruta estrella ha estat la que va del carrer Abat Oliba fins a Can Font (per la Sèquia de la Talaia), amb 534 visites (ruta 3); la de la plaça Democràcia fins a l'Horta de Mas d'en Pla, amb 435 visites (ruta 1); i el bronze se l'endú la ruta 4, amb 335 visualitzacions, que proposa un recorregut circular de la plaça Catalunya al riu Cardener.

Què indica tot plegat? «Que aquestes rutes han vingut per quedar-se. Manresa és de les poques ciutats de Catalunya que tenen al seu entorn zones de natura tan salvatges, com la riera de Guardiola o de Cornet, on el visitant trobarà pocs animals de dues potes però sí de quatre», clou Huguet.

Les primeres caminades.
Excursions amb nens:
anellaverdamanresa.cat

1. Plaça Democràcia-Horta de Mas d'en Pla
2. Plaça Bages-Puigberenguer
3. Carrer Abat Oliba-Can Font (per la Sèquia de la Talaia)
4. Plaça Catalunya-Riu Cardener
5. Plaça Sant Domènec-Riu Cardener
6. Plaça Sant Domènec-Parc de Puigterrà
7. Plaça Major-Font de Sant Pau
8. Santa Clara-Parc de la Balconada
9. Carrer Sant Cristòfol-Sèquia de Viladordis
10. Museu Comarcal-Torre Santa Caterina

LES MÉS VISITADES:

Ruta 3: **534** VISITES

Ruta 1: **435** VISITES

Ruta 4: **335** VISITES

VISITES AL WIKILOC DE L'ANELLA VERDA
S'han més que quintuplicat
Maig 2019:
212
Maig 2020:
1.116

3 Carrer Abat Oliba-Can Font (per la Sèquia de la Talaia)

▶**4,08 km.** L'itinerari recorre part del ramal de la Talaia. Un dels al·licients de la ruta és que és un dels accessos alternatius, més rurals, menys urbanitzats, per arribar al parc de l'Agulla. Entre els atractius hi ha «la Sèquia de la Talaia, un punt bastant desconegut excepte per als veïns de la zona i que tenim a tocar de la ciutat», explica Pol Huguet, regidor delegat de Ciutat Verda. La tornada de l'itinerari arriba al parc de Can Font –amb un alzinar preservat–, on s'ubica el Centre de l'Aigua de Can Font –un centre divulgatiu i pedagògic–, antigament un dels grans masos que envoltaven Manresa. Al davant, l'ermita del segle XVIII.

Ciclistes en el recorregut de la ruta

«Un dels atractius d'aquesta ruta és la Sèquia de la Talaia, una zona molt desconeguda excepte per als veïns del barri». Ha estat, des del desconfinament dels més petits, la ruta amb més visites a wikilok: un total de 534 fins dimecres.

Un dels «Ponts» creats per la capitalitat cultural de Manresa, el 2018

Un dels ullals per regar de la Sèquia en la ruta de tornada des de Can Font

1 Plaça Democràcia-Horta de Mas d'en Pla

▶**2,56 km.** Ruta molt planera pel regadiu més proper a la ciutat. En un primer tram es camina al costat del Pont Llarg –on se celebra el Pessebre Vivent–, un aqüeducte que consta de 33 arcs –alguns de tapiats– que serveix per fer arribar aigua a una part important del regadiu de la Sèquia al nord de la ciutat, a la zona del Poal. Està enganxat al camí de Joncadella i als accessos de la ronda de Manresa i de l'eix Transversal, en una zona agrària. És, explica Huguet, «una altra manera de travessar l'eix Transversal». El punt fort de la ruta, assenyala el regidor, és «la zona d'horts, les grans extensions de conreus» de productors professionals.

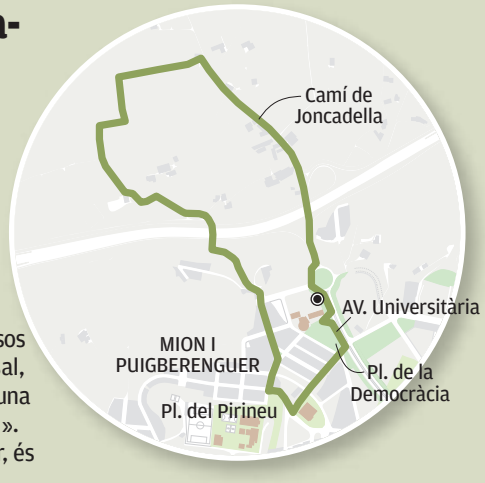

El Pont Llarg és un aqueducte que consta de 33 arcs, alguns dels quals tapiats

Les bones vistes del Collbaix acompanyen el caminant en el seu recorregut

La zona d'horts és el punt fort d'aquesta ruta

«El punt fort d'aquesta ruta són les grans extensions de conreus dels pagesos que s'hi dediquen de forma professional». És la segona ruta que ha tingut més descàrregues en el darrer mes: 435.

4 Plaça Catalunya-Riu Cardener

▶4,06 km. La ruta permet gaudir del riu Cardener a la zona dels Panyos. Hi ha diversos llocs d'estada i llocs on practicar el joc lliure. S'hi pot observar vegetació de ribera. Com explica Huguet, «uns anys enrere era una zona molt desconeguda però amb la Festa del Riu [enguany de forma virtual] és un dels espais lúdics preferits dels manresans». Molt freqüentat i molt accessible per a tothom, «fins i tot per passejar amb cotxets», encara queden espais desconeguts, remarca Huguet, «com algun corriol que passa arran del riu i que permet arribar fins a Sant Joan». La «joia» arquitectònica destacada és el Pont Nou.

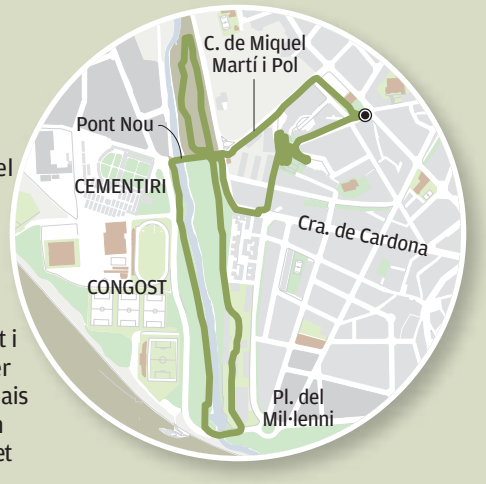

El Pont Nou, construït el segle XIV, travessa el riu Cardener

És un dels ponts medievals més ben conservats de Catalunya

«S'ha convertit en un dels espais lúdics de Manresa més freqüentats. Un dels atractius és disposar d'un gran espai de joc lliure, que permet jugar a pilota o fer volar un estel, mentre altres caminants passegen». El punt fort? Ara que fa calor, la frescor: «permet caminar a l'ombra d'un bosc de ribera a prop de l'aigua».

Amb un bosc de ribera que va creixent, l'espai permet, sobretot, el joc lliure

6 Plaça Sant Domènec-Parc de Puigterrà

▶1,6 km. Una de les rutes «més urbanes» per redescobrir el parc de Puigterrà: «hi ha desnivell, permet fer exercici i qui busca tranquil·litat en troba. És un parc molt gran on mai no hi ha atapeïment», explica Huguet. La ruta proposada puja pel cantó nord-est (quan l'habitual és fer-ho per les escales o la carretera de Vic), una zona «fresca, ombrívola, molt boscosa que s'enfila per una pista de terra. És un itinerari més desconegut», subratlla el regidor, «de menys desnivell, menys urbanitzat i menys utilitzat». I en arribar, el caminant troba «unes vistes espectaculars de la ciutat i de la muntanya de Montserrat».

Escultura de Ramon Oms, «Homenatge als nens, tot recordant Xesco Boix», 1987

Tram d'escales que puja fins al parc de Puigterrà, un pulmó verd al bell mig de la ciutat

Puigterrà, també conegut com el parc del Castell

«És la ruta més urbana i proposem pujar pel vessant nord-est, per una zona fresca, molt boscosa, que s'enfila per una pista de terra, en comptes de fer-ho per les escales o la carretera de Vic, l'itinerari habitual».

8 Santa Clara-Parc de la Balconada

▶**1,63 km.** Segurament, explica Huguet, la ruta que va de Santa Clara al parc de la Balconada «la coneixen els veïns del barri i poc més». I «les vistes des del Pou de Llum són de les millors que hi ha de la façana monumental de la ciutat»: en un cantó, Montserrat; a l'altre, el convent de Santa Clara; i entremig, una vista panoràmica de Manresa amb Santa Caterina al fons, Collbaix, el riu Cardener, la vall del Paradís, el Pont Vell, la Seu i la Cova. La part sud-est del recorregut, al barri de Sant Pau, remarca, «encara és menys coneguda, amb vistes que no es poden veure des de gairebé enlloc de la ciutat»: la part sud de la vall del Cardener o el Montcau.

Imatge de la zona de la Creu del Tort

«El més destacat d'aquesta ruta poc coneguda, excepte per als veïns del barri, són les espectaculars vistes. Des del Pou de Llum, una obra de l'artista Fernando Prats instal·lada el 2008, es veu la millor imatge de la Manresa monumental».

Aquesta ruta permet veure una panoràmica de la Manresa monumental

Sortint de la Balconada i fent el recorregut en bicicleta

10 Museu Comarcal-Torre Santa Caterina

▶**4,16 km.** Al contrari de la 8, aquesta ruta és «una de les més concorregudes i conegudes», amb magnífiques vistes a la ciutat i al Pirineu, remarca Huguet. En l'ascens a la torre de Santa Caterina –«un dels referents de la ciutat»– des del barri de la Guia, el caminant travessarà camps d'oliveres –amb construccions de pedra seca– i un bosquet d'aurons. En un dels replans, explica Huguet, els corriols porten a una balma des d'on es veu la vall del Cardener i la Seu. De basament cilíndric, la torre de Santa Caterina es va edificar el 1836, a sobre de l'església del mateix nom destruïda en la primera guerra Carlina.

Tres noies fent la ruta per la pujada des del barri de la Guia

El final de la ruta, a la torre de Santa Caterina, permet vistes com aquesta

La torre de Santa Caterina es va edificar el segle XIX

«Una de les passejades més concorregudes i conegudes entre els manresans: l'ascens a la torre de Santa Caterina des del barri de la Guia, travessant camps d'oliveres». Al turó on hi ha la torre, al segle XII, les monges de Sant Agustí van fundar una església i un petit monestir dedicat a sant Cristòfol.